

مقام معظم رهبری:
دانش، آشکارترین وسیله عزت و اقتدار یک کشور است.

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی
جمهوری اسلامی ایران

نظام اجرایی

طرح سهم بری دانش از تولید کشاورزی ایران (سدات)

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

جمهوری اسلامی ایران

نظام اجرایی

طرح سهم بری دانش از تولید کشاورزی ایران

(سدات)

ارتقای بهره وری و افزایش عملکرد

از طریق

انتقال و ورود دانش به کشاورزی

با عقد قرارداد با صاحبان واحدهای تولیدی

چارچوب مدل افزایش بهره وری مبتنی بر سهم بری دانش از تولید در کشاورزی ایران

مقدمه:

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی جمهوری اسلامی ایران به عنوان یک نهاد دانشی - مردمی با هدف نظام بخشی به مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی؛ رسالت گسترش و اشاعه دانش و اطلاعات جدید را در بخش کشاورزی عهده دار می باشد.

این سازمان در دوره پنجم فعالیت، به دنبال نفوذدهی بیشتر دانش به بخش کشاورزی؛ نهاد سازی و ایجاد سازو کارهایی را با ماهیت مردمی و خصوصی به عنوان بستر جریان ورود و انتقال دانش به محیط های کشاورزی پایه ریزی نموده است، بطوریکه با اتخاذ سیاست اشتغال دانش مزدمحوری برای افزایش بهره وری، طرح " نظام اجرایی سهم بری دانش از تولید در کشاورزی ایران (سدات)" را متکی به دانش و سرمایه های مردمی، در راستای تنظیم و توسعه مناسبات و روابط بین صاحبان دانش و تولیدکنندگان طراحی و تدوین نموده است. در این طرح صاحب دانش با بکارگیری معیارها و موازن علمی در واحد تولیدی موجبات افزایش عملکرد و یا کاهش هزینه تولید را فراهم می آورد و از میزان افزایش تولید محصول، بصورت کالایی و یانقدی سهم می برد. این نهاد سازی جدید می تواند به عنوان یک رابطه پایدار و با انتفاع اقتصادی طرفین طرح؛ ورود مستمر دانش، افزایش بهره وری، ارتقای استاندارد، افزایش عملکرد، کاهش هزینه ها و افزایش درآمد تولیدکنندگان در بخش کشاورزی را به همراه داشته باشد.

گسترش و نهادینه کردن این رابطه در بخش کشاورزی به سبب انتفاع عینی طرفین قرارداد، موجب هم پیوندی دانش و تجربه و تقویت و توسعه فرهنگ مشاوره در جامعه کشاورزی می شود .

بر این اساس سازمان برای تحقق هدف بهبود و افزایش بهره وری در بخش کشاورزی و تحقق زمینه های افزایش کمی و کیفی تولیدات را در زیر بخش کشاورزی بصورت محصولی و در مقیاس های استانی در دست اجرا دارد .

شرح کلی طرح

در طرح سهم بری دانش از تولید، دانش آموخته های کشاورزی و منابع طبیعی عضو سازمان به صورت حقیقی و یا در چارچوب مراکز خدمات کشاورزی و منابع طبیعی دانش محور، با مراجعه به صاحبان واحدهای تولیدی متناسب با رشته های تخصصی مرتبط؛ **قرارداد سهم بری دانش از تولید** را منعقد و توافق می نمایند.

بدین معنی که **به اتکاء دانش تخصصی خود**، اصول، موازین و معیارهای علمی و فنی را در فرآیند تولید در واحد به کار بسته و موجب افزایش عملکرد واحد تحت نظارت می گردد. برای معلوم نمودن **نقش صاحب دانش در تولید**، عملکرد واحد در سنوات گذشته با توافق طرفین تعیین و **تولید مازاد** بر آنچه قبل از توافق بدست می آمده به عنوان ماحصل به کارگیری دانش از سوی دانش آموخته می باشد و بر اساس توافق فی مابین **از محل این افزایش تولید**، درصدی به عنوان سهم دانش که یکی از عوامل اصلی مانند سایر عوامل (آب، زمین و نیروی کار و ...) در کشاورزی می باشد، به دانش آموخته به صورت نقدی و یا کالایی تعلق می گیرد.

این مدل مبتنی بر مردمی کردن و استفاده از ظرفیت های فراوان و گسترده سرمایه ای جامعه در حوزه های فیزیکی و فکری است. با این رویکرد؛ سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی تلاش می نماید سیاستگذاری، برنامه ریزی و فرهنگ حاکم بر ساماندهی اشتغال مهندسین کشاورزی را، از دستمزد محوری به **دانش مزد محوری** از طریق **سهم بری دانش از تولید** تغییر دهد و برنامه **افزایش بهره وری** را نیز با ماهیت **مردمی** و استفاده از **سرمایه فیزیکی صاحب واحد تولیدی و سرمایه فکری و انسانی صاحب دانش** و با هدف انتفاع اقتصادی طرفین و به صورت مشترک پیگیری و اجرا نماید.

مفاهیم و تعاریف

مجری طرح: دانش آموختگان کشاورزی به عنوان **صاحبان دانش کشاورزی** و کشاورزان و تولید کنندگان به عنوان **صاحبان واحد های تولیدی** بطور مشترک مجری طرح می باشند .

صاحبان دانش: دانش آموختگان کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست به صورت حقیقی و یا در چارچوب مرکز خدمات کشاورزی و منابع طبیعی غیردولتی که پروانه اشتغال حرفه ای از سازمان دریافت نموده اند.

صاحبان واحدهای تولیدی: کشاورزان ، تولید کنندگان و بهره برداران که به صورت اشخاص حقیقی و حقوقی دارای فعالیت تولیدی در یکی از زیر بخش های کشاورزی و منابع طبیعی می باشند .

حامیان طرح: سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی به عنوان حامی و پشتیبان فنی و دستگاه های دولتی به عنوان حامیان معنوی و حقوقی در رسمیت بخشی و تسهیل و اعطای مجوزهای لازم

رویکردها و سیاست کلان نظام اجرایی سهم بری دانش از تولید

❖ دانش بنیانی

❖ مردمی بودن

اهداف اصلی نظام اجرایی سهم بری دانش از تولید

❖ افزایش بهره وری واحدهای تولیدی و نزدیک کردن متوسط تولیدها به رکوردهای تولید ملی و استانی

❖ مشارکت و همکاری در تحقق برنامه وزارت جهاد کشاورزی در برنامه افزایش بهره وری

❖ کمک به تحقق برنامه تحولی وزارت جهاد کشاورزی در افزایش ضریب نفوذ دانش

❖ افزایش درآمد کشاورزان و تولیدات

❖ فراهم آوری زمینه های اشتغال دانش مزدمحوری

محورهای نظام اجرایی سهم بری دانش از تولید

محورهای اصلی پروژه های نظام اجرایی سهم بری دانش از تولید به شرح ذیل می باشد:

❖ فعالیت های تولیدی شامل:

❖ زراعت (ذرت علوفه ای، ذرت دانه ای، گندم و ...)

❖ باغبانی (مرکبات، پسته و ...)

❖ گلخانه (سبزی و صیفی، گل های زینتی و ...)

❖ شیلات و آبزیان (میگو و ...)

❖ دامپروری (دام سبک، دام سنگین، شترمرغ و ...)

❖ و سایر فعالیت های تولید در بخش کشاورزی

❖ فعالیت های خدماتی و بازرگانی شامل:

❖ نظام های تولید و بازرگانی

❖ صنایع تبدیلی و تکمیلی

❖ و سایر خدمات مرتبط با بخش کشاورزی

ویژگی و پیشران های نظام اجرایی سهم بری دانش از تولید

- ❖ مردمی بودن
- ❖ خود اعتبار بودن (بدون نیاز به اعتبارات دولتی)
- ❖ دانش بنیانی
- ❖ تقاضا محوری
- ❖ متکی به پشتیبانی معنوی و حقوقی دولت

آثار و نتایج نظام اجرایی سهم بری دانش از تولید

- ❖ افزایش کمی و کیفی تولیدات کشاورزی
- ❖ توسعه خود اشتغالی حرفه ای در بخش کشاورزی
- ❖ افزایش ضریب نفوذ دانش در کشاورزی
- ❖ انتفاع اقتصادی همزمان کشاورزان و دانش آموختگان

الزامات تحقق نظام اجرایی سهم بری دانش از تولید

- ❖ شناسایی واحدهای تولید بهره ور و پیشرو در زمینه محصولات کشاورزی مختلف به عنوان شاخص تولید
- ❖ شناسایی واحدهای با عملکرد متوسط و کم بهره ور به عنوان واحدهای هدف
- ❖ شناسایی و تهیه طرح سدات برای محصول خاص در مقیاس استانی یا ملی
- ❖ شناسایی مهندسين و صاحبان دانش
- ❖ ارائه خدمات تسهیلگری سازمان برای تنظیم قراردادهای سدات بین واحدهای تولیدی کم بهره ور با صاحب دانش
- ❖ پشتیبانی های معنوی و حقوقی دستگاههای اجرایی، فرمانداری ها، ائمه جمعه و ... در ترویج و معرفی طرح سدات

وظایف سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

- ❖ شناسایی وضع موجود (رکوردها، متوسط ها، واحدهای کم بهره ور)
- ❖ شناسایی، ساماندهی و توانمندسازی صاحبان دانش
- ❖ تهیه و تدوین دستورالعمل های فنی و آموزشی
- ❖ طراحی و اجرای برنامه های آموزشی مهارت محور (حضور، نیمه حضور، غیر حضور، وب کنفرانس، ویدیو کنفرانس، آزمون الکترونیکی) مورد نیاز
- ❖ برگزاری جلسات توجیهی و هماهنگی با دستگاه های اجرایی و بهره برداران
- ❖ ارزیابی اثربخشی انجام طرح توسط مراکز خدمات کشاورزی و منابع طبیعی غیردولتی
- ❖ مستند سازی نتایج طرح

وظایف دستگاه های دولتی

- ❖ حمایت و پشتیبانی معنوی از طرح
- ❖ اطلاع رسانی مناسب و رسمیت بخشی به طرح
- ❖ اعتبار بخشی به صاحبان دانش و مراکز خدمات کشاورزی و منابع طبیعی معرفی شده از سوی سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

وظایف صاحب واحد تولیدی

- ❖ بکارگیری موازین و معیارهای علمی و فنی مورد توصیه صاحب دانش
- ❖ اعلام و قبول عملکرد / شاخص پایه تولید محصول در سال قبل منتهی به قرارداد
- ❖ حسن همکاری در جهت افزایش بازدهی
- ❖ تحویل یا پرداخت سهم صاحب دانش ناشی از افزایش تولید به صورت محصول یا وجه نقد از طریق ارزیابی قیمت محصول به قیمت روز

وظایف صاحبان دانش

- ❖ برنامه ریزی و اجرای به موقع و مطلوب موضوع قرارداد بر اساس اصول و استانداردهای متداول فنی و تخصصی کشاورزی
- ❖ اعمال مدیریت و ارائه مناسبترین روش ها و شیوه اجرایی در مدیریت مزرعه / واحد تولیدی
- ❖ مستندسازی عملکرد واحد تحت مدیریت در سامانه سانکا
- ❖ ارائه گزارشات دوره ای به سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی